

В.В. ХИЛЕНКО

Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна;
Словацький технічний університет, Братіслава, Словаччина,
e-mail: vkhilenko@ukr.net.

КЕРУВАННЯ РИНКОМ ПЕРЕМІЩЕННЯ КАПІТАЛУ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СВІТОВИМИ ЕКОНОМІЧНОЮ І БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. РЕГУЛЮВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ

Анотація. Розглянуто особливості регулювання динаміки світової фінансово-економічної системи (ФЕС) в умовах глобалізації. Запропоновано використання матриці перехресного переміщення капіталу як моделі аналізу руху інвестицій і управління світовою ФЕС. Обґрунтовано необхідність скоординованих дій регуляторів світових економік і розроблено модель дій регуляторів для збереження сталої динаміки світової ФЕС. Розглянуто вплив ринку переміщення капіталу на параметри хвиль Кондратьєва–Шумпетера. Запропоновано математичну модель визначення ефективності вливань «гелікоптерних грошей». Для оцінки стану економіки в умовах глобалізації запропоновано використовувати комбінацію індикатора Баффета, індикатора вихлюпування, коефіцієнта спінування та індикатора швидкості зміни частки позикових інвестицій.

Ключові слова: оптимізація управління світовою ФЕС в умовах глобалізації, матриця перехресного переміщення капіталу, ринок переміщення капіталу, економічні цикли, математичне моделювання, оптимізація керувальних впливів регуляторів, індикатор Баффета, індикатор вихлюпування, коефіцієнт спінування, індикатор швидкості зміни частки позикових інвестицій.

Аналіз криз світової ФЕС, їхні причини і пошук шляхів виходу, послаблення кризових ситуацій — це головні предмети досліджень багатьох видатних економістів та економічної теорії загалом упродовж як мінімум останніх двох століть [1–7]. Послідовний розвиток світової економіки, фінансової системи вимагає корегування наявних або створення нових теорій, що пояснюють процеси, які відбуваються, а також пропонують відповідні сучасним вимогам нові рішення для внесення змін у динаміку ФЕС та створення механізмів захисту від криз.

Високий рівень глобалізації сучасної світової ФЕС є однією з її важливих особливостей, яку чисельно можна оцінювати коефіцієнтом глобалізації [8] з урахуванням рівня економічної взаємодії та взаємовпливу країн (груп країн — кластерів), міжнародного розподілу праці, поведінкової мотивації населення різних країн тощо. Відповідно до загальних положень системного аналізу [9, 10] ця особливість сучасної ФЕС потребує застосування теоретичних положень та методів розв’язання проблем, що використовуються для дослідження розподілених сильнозв’язаних систем. До того ж розроблені раніше підходи та рішення щодо захисту від криз, інтерпретація процесів, які відбуваються, у слабкозв’язаних кластерах можуть не відповідати сучасним умовам і прийняті у цьому випадку рішення з оптимізації керування будуть неадекватними.

Важливість розглянутого далі аналізу динаміки світової ФЕС в умовах глобалізації зумовлена високим фінансовим рівнем і великою значущістю керування ринком переміщення капіталу, як однієї з фундаментальних особливостей глобалізованої економіки [8, 11–14]. Розроблення теоретичних положень структуризації процесів переміщення капіталу (їхнього взаємозв’язку, послідовності та взаємовпливу) дає можливість з’ясувати закономірності фінансово-економічних процесів «зворотної хвилі» в умовах глобалізації світової економіки, водночас аналіз побудованої матриці перехресного переміщення капіталу [14] свідчить про зростання ролі банківської системи та її вплив (можливості використання цього впливу) на виникнення та розвиток криз [8, 14].